

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

IZJAVA

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument)

TUŽILAC

Haag, 5. decembar 2013.

Obraćanje g. Sergeja Brammertza,
tužioca Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju,
Savjetu bezbjednosti ujedinjenih nacija

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Zahvaljujem vam na ovoj prilici da vam se obratim u vezi s napretkom učinjenim u ispunjenju našeg mandata.

U periodu na koji se odnosi ovaj izvještaj značajno smo napredovali u pogledu okončanja preostala tri prvostepena suđenja. U predmetu *Karadžić*, odbrana je u posljednjoj fazi iznošenja svojih dokaza. U predmetu *Hadžić*, tužilaštvo je završilo izvođenje dokaza i priprema se za raspravu u skladu s pravilom 98bis koja će se održati krajem ovog mjeseca. A u predmetu *Mladić*, tužilaštvo je u posljednjoj fazi izvođenja svojih dokaza i očekuje se da će završiti to kraja ove godine. To znači da će do početka 2014. godine tužilaštvo završiti glavni dokazni postupak u svim prvostepenim postupcima pred Međunarodnim sudom. Želim odati priznanje svom osoblju Tužilaštva na njihovom izvanrednom naporu koji je omogućio ekspeditivno izvođenje dokaza u našim posljednjim predmetima. Timovi koji postupaju u predmetima, uz suštinsku podršku Odjeljenja za žalbene postupke, savladali su zapanjujući obim posla i uspješno se suočili s brojnim izazovima tokom perioda na koji se odnosi izvještaj.

Nasuprot ovom pozitivnom napretku, u predmetu *Šešelj* je došlo do ozbiljnog zastoja. Izricanje prvostepene presude, koje je bilo zakazano za 30. oktobar 2013., odgođeno je nakon izuzeća jednog od sudija iz Pretresnog vijeća u predmetu *Šešelj*. Zabrinutost koju su izrazili tužilaštvo i članovi Pretresnog vijeća u predmetu *Šešelj* u pogledu valjanosti odluke o izuzeću je odbačena. Imenovan je novi sudija 31. oktobra 2013. i strane u postupku čekaju na daljnja uputstva Pretresnog vijeća u pogledu privođenja kraju postupka u tom predmetu.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Međunarodni sud sada ima 20 godina. Ipak, dešavanja tokom perioda na koji se odnosi ovaj izvještaj podsjećaju nas na to da mnogi ljudi u bivšoj Jugoslaviji i dalje čekaju odgovore na pitanja o sudbini svojih najbližih. Konkretno, od septembra ove godine, Međunarodna komisija za nestale osobe, zajedno sa državnim vlastima, radi na ekshumaciji nedavno otkrivene masovne grobnice Tomašica na sjeverozapadu Bosne i Hercegovine. To je jedna od najvećih otkrivenih grobnica iz koje su do sada ekshumirani posmrtni ostaci više od 474 tijela. Očekuje se da će taj broj biti i veći prije nego što se okončaju radovi na grobnici. Veličina grobnice i osmišljeno planiranje koje je očigledno odredilo njenu namjenu, naglašavaju sav obim tragedije u Bosni i Hercegovini.

Grobnica u Tomašici je ujedno i pravovremeni podsjetnik da se naponi na rješavanju pitanja osoba nestalih u sukobima u bivšoj Jugoslaviji moraju ubrzati. U tom pogledu, izražavam svoju punu podršku Međunarodnoj komisiji za nestale osobe koja predano radi kako bi porodicama nestalih pružila dugo očekivane i očajnički potrebne informacije, čime

www.icty.org

Follow the ICTY on [Twitter](#), [YouTube](#) and [Facebook](#)

Office of the Prosecutor

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-512-8958

pomaže da se unaprijedi izgradnja zajednica. Podržavamo ideju uspostavljanja ove Komisije kao stalne institucije, kako bi se njena stručna znanja mogla na sistematičniji način staviti na raspolaganje i u drugim dijelovima svijeta gdje je potreban rad u vezi s nestalim osobama.

Gospodine predsjedniče, ekselencije,

Što se tiče svakodnevne saradnje Međunarodnog suda s državama na području bivše Jugoslavije, sa zadovoljstvom mogu reći da tu nema nikakvih problema. Srbija, Hrvatska i Bosna i Hercegovina pravovremeno ispunjavaju naše zahtjeve za pomoć i pomažu rad Tužilaštva u preostalim prvostepenim i drugostepenim postupcima. Zahvaljujemo vlastima ovih država na saradnji i pozivamo ih da ovaj pozitivni pristup održe i u narednom periodu o kojem će biti podnesen izvještaj.

Međutim, i dalje smo ozbiljno zabrinuti u pogledu napretka u krivičnom gonjenju za ratne zločine u Bosni i Hercegovini. Tu postoje tri glavna problema.

Kao prvo, postignut je veoma mali napredak u privođenju kraju predmeta iz druge kategorije koje je Tužilaštvo MKSJ-a prosljedilo Bosni i Hercegovini u periodu između 2005. i 2009. godine. U oktobru ove godine, susreo sam se s glavnim tužiocem u Sarajevu kako bismo razmotrili preostale dosjee. Dobio sam obećanje da će do kraja ove godine biti donesena odluka o statusu svakog pojedinačnog predmeta i očekujem najnovije informacije u vezi s tim.

Drugo, Državna strategija za ratne zločine se suočava s poteškoćama. Mjere koje su poduzete kako bi se rasteretio Državni sud, koji je zagašen predmetima, još uvijek nisu praćene osnovnim sredstvima potrebnim entitetskim sudovima koji primaju te predmete. Osim toga, trenutno ne postoji efikasna strategija za obuku domaćeg osoblja za rad na predmetima u vezi s ratnim zločinima. Kao što je i navedeno u izvještaju stručnjaka koji je pripremljen u ime Tužilaštva MKSJ-a, postoji hitna potreba za sveobuhvatnim državnim programom obuke koji bi sprovodila zvanično imenovana centralna tijela. Tužilaštvo MKSJ-a zahvaljuje na podršci svojim međunarodnim partnerima, naročito OEBS-u, EU i UNDP-u, s kojima radi u cilju unapređenja koordinacije i kvaliteta obuke za rad na predmetima u vezi s ratnim zločinima u Bosni i Hercegovini. Nadamo se da će u tom pogledu doći do vidnog napretka u narednom periodu o kojem će biti podnesen izvještaj.

Treće, provođenje odluke Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Maktouf i Damjanović* pred pravosuđem Bosne i Hercegovine pokrenulo je brojna pitanja. Među njima su i bezuvjetno puštanje na slobodu 12 osoba koje je Sud BiH osudio za teška krivična djela, uključujući u nekim predmetima i za genocid, kao i izmjene zatvorskih kazni koje su im bile izrečene. Njihovo puštanje na slobodu predstavlja prijetnju valjanom okončanju tih predmeta i potkopava povjerenje javnosti u provođenje pravde. Značaj ovog pitanja dodatno naglašava činjenica da je još 40 osuđenika podnijelo žalbe na presude i kazne Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine. Potičemo sve relevantne aktere da pod hitno iznađu dosljedne mjere kako bi se riješila pitanja pravičnosti navedena u presudi u predmetu *Maktouf i Damjanović*, uz istovremeno obezbjeđenje valjanog sprovođenja pravde u predmetima u vezi s ratnim zločinima.

Što se tiče regionalne saradnje između Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine u pitanjima u vezi s ratnim zločinima, situacija je raznolika. Sa zadovoljstvom konstatujemo da se, nakon nedavnog potpisivanja protokola o saradnji, održavaju redovni sastanci i razmjenjuju informacije o predmetima. Međutim, ipak su potrebne daljnje reforme kako bi se riješili aktuelni problemi u pogledu koordinacije, naročito postojeće pravne prepreke za izručenje.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Kada posmatramo razvoj događaja na polju međunarodnog krivičnog prava tokom proteklih nekoliko godina, jasno je da je budućnost međunarodnog pravosuđa u nacionalnom pravosuđu. Iako će međunarodni sudovi biti uvijek potrebni kako bi pružili garanciju pozivanja na odgovornost, izgradnja kapaciteta nacionalnih sistema za efikasno bavljenje predmetima iz nadležnosti međunarodnog prava jeste temelj pravosudnog sistema. U tom pogledu, bivša Jugoslavija predstavlja važan presedan. Pouke se mogu izvući iz različitih modela i struktura koje su usvojile države na području bivše Jugoslavije koje su preuzele odgovornost za rad na predmetima u vezi s ratnim zločinima. Pouke se mogu takođe izvući iz procesa u okviru kojeg Međunarodni sud prosljeđuje stručna znanja i vještine i pomaže izgradnju nacionalnih kapaciteta. Taj proces i dalje traje. U skladu s našim ograničenim resursima, Tužilaštvo MKJS-a i dalje učestvuje u nekoliko inovativnih projekata na izgradnji kapaciteta.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

U zaključku, 20 godina od našeg osnivanja, mi tek treba da u potpunosti ispunimo svoje obećanje o ostvarenju pravde za žrtve i preživjele zverstava u bivšoj Jugoslaviji. Oni s pravom imaju visoka očekivanja. Došavši da svjedoče u postupcima pred Međunarodnim sudom i drugim sudovima, mnogi od njih suočili su se sa duboko potisnutim strahovima i traumama. Bez njihove hrabrosti i opredijeljenosti za uspjeh Međunarodnog suda, postigli bismo veoma malo. Istovremeno, svjesni smo da su najnovija dešavanja ozbiljno narušila odnos povjerenja koji Međunarodni sud ima sa žrtvama i preživjelima. Tužilaštvo naglašava svoju opredijeljenost da iskoristi posljednju fazu svog rada kako bi otklonio tu zabrinutost.

Hvala.